

Skoleliv

Anbefaling til handling

Til forældre

Skolebarn med diabetes - hvem har ansvaret?

Som forældre er det en selvfølge, at I har et overordentligt stort ansvar for, at jeres barn bliver optimalt reguleret. I er derfor vigtige samarbejdspartnere med skolen og kommunen, når jeres barns hverdag med diabetes i skoletiden skal planlægges. Skolen har ansvaret for jeres barn i skoletiden, og skal derfor tage hensyn til barnets diabetes.

Skolen skal sørge for følgende:

- at der er mulighed for støtte til barnet i skoletiden i forbindelse med blodsuktermåling og injektion af insulin
- at oplyse og rådgive forældre om de tilbud, der er i skolen til børn med diabetes

Rådgivningen og støtten skal tage udgangspunkt i barnets og jeres behov. Det vil sige, at den skal planlægges i samarbejde med jer, skolen, kommunen og barnets diabetessygeplejerske. Så barnets trivsel og indlæring bliver optimal.

For at skolen kan løfte den opgave, der ligger i at støtte et barn med diabetes, anbefaler Diabetesforeningen, at en lærer eller pædagog bliver kontaktperson og får timer sat af til at koncentrere sig om barnets diabetes. Hvor mange timer om ugen læreren eller pædagogen skal have, skal ses i forhold til barnets alder, behov og formåen. Skolen kan søge om at få ekstra timer bevilget til børn med diabetes hos kommunen. (Se mere nedenfor om en kontaktperson til dit barn).

Private grundskoler er ikke juridisk forpligtede til at tage det samme ansvar for jeres barn i skoletiden som folkeskolen. Mange private grundskoler skriver dog i deres vedtægter, at de påtager sig det samme ansvar som folkeskolen.

Skolefritidsordningen er underlagt de samme regler, som gælder for folkeskolerne. Det vil sige, at det er fritidsordningens ansvar i samarbejde med jer at finde en løsning, der tager udgangspunkt i det enkelte barns alder, behov og formåen. Skole og skolefritidsordning bør i fællesskab etablere et godt samarbejde med forældrene.

Kommunen bærer det overordnede ansvar for, at skolen opfylder de krav, der stilles i forbindelse med at have et barn med diabetes på skolen. Kommunen skal i den forbindelse føre tilsyn med, om skolerne indfrier kravene på tilfredsstillende vis.

I forhold til jeres barn har I sikkert lagt mærke til, at behov og formåen i relation til diabetes svinger fra dag til dag og med alderen. Vigtigt er det, at jeres barn ikke oplever at være alene med sin diabetes. Det er for belastende at bære ansvaret for en kronisk sygdom alene i en ung alder. Skolen bør derfor tilbyde barnet at få en kontaktperson, der har kvalificeret indsigt i diabetes.

For kontaktpersonen er der ekstra tid forbundet med at tage ansvaret og sætte sig ind i barnets diabetes og støtte barnet i skoletiden. Afhængig af barnets alder og formåen har kontaktpersonen følgende opgaver:

- Hjælpe barnet med måling af blodsukker
- Hjælpe barnet med tolkning af blodsukkeret
- Hjælpe barnet med at bestemme insulinmængde ud fra rammer givet af forældre/diabetessygeplejersken
- Være koordinator, når klassen skal lave aktiviteter, der har indflydelse på barnets blodsukker
- Være koordinator i forhold til vikarer
- Være opsøgende og hjælpe, hvis barnet virker til at have højt eller lavt blodsukker eller er i insulinchok

For at kunne varetage disse opgaver anbefales det, at kontaktpersonen skal modtage specifik undervisning og træning på området.

Undervisning og instruktion af kontaktperson skal medføre, at han/hun bliver i stand til følgende:

- At vejlede den enkelte i injektion af insulin og registrering af resultater
- At forstå diabetessygeplejerskens instruktion i forhold til:
  - kriterier for anvendelse af insulin
  - opbevaring af insulin
  - symptomer på lavt og højt blodsukker
  - kan kende tegnene på insulinchok, smøre sukker gel på barnets gummer og ringe 112
  - kost og motion - også når dagen ikke følger den normale rytme
  - blodsuktermåling samt dokumentation
  - handle relevant i forhold til målinger, der ikke ligger inden for de anbefalede værdier, som skal fremgå af barnets plan for hans eller hendes diabetes

Erfaringsmæssigt vil kontaktpersonens arbejde med at støtte jeres barn med tiden blive mindre omfattende, end det i første omgang giver indtryk af. Han/hun lærer barnets særlige behov at kende:

- De forskellige forholdsregler bliver rutine
- Kontaktpersonen får mere erfaring med barnets diabetes og bliver mindre usikker på, hvordan en given situation skal takles
- Det bliver en naturlig del af dagligdagen

Øvrige voksne omkring barnet bør være i stand til at kende relevante tegn på behov for støtte i forhold til barnets diabetes. Det betyder, at de øvrige voksne med fordel kan modtage undervisning i følgende:

- At kende tegnene på højt og lavt blodsukker
- Proceduren i at kontakte kontaktpersonen i tilfælde af, at en elev har højt eller lavt blodsukker
- Anbefalinger til den rette kost, timing af måltider og motion
- Handling når barnets normale rytme forstyrres

Hvad gør I som forældre?

- Begynd med at holde et møde med skolen, diabetessygeplejersken og kommunen, hvor I får overblik over barnets behov
- Indgå en samarbejdsaftale (skabelon til denne kan findes på Diabetesforeningens hjemmeside www.diabetes.dk)
- Samarbejdsaftalen skal som minimum gennemgås hvert halve år. Hvis der sker ændringer i barnets behov, opdateres aftalen i forhold hertil
- Fastslå i samarbejde med skolen hvem barnets kontaktperson er. Dette er en del af samarbejdsaftalen
- Foreslå at kontaktperson og øvrige lærere omkring barnet undervises og instrueres af diabetessygeplejerske alt afhængig af rolle i forhold til barnet
- Har jeres barn fået diabetes i skoleårene, skal starte eller skifte skole, kan I søge orlov hos jeres arbejdsgiver og tabt arbejdsfortjeneste på kommunens socialforvaltning. Det kan kræve tid og overskud at vænne jer til jeres nye situation. For flere detaljer se Diabetesforeningens socialguide på www.diabetes.dk
- Skolen kan have knappe ressourcer, men vær som sagt opmærksom på, at skolen kan søge kommunen om ekstra ressourcer/støttetimer. Det gælder også privatskoler.

Diabetesforeningen
Rytterkasernen 1
5000 Odense C
Telefon 66 12 90 06
df@diabetes.dk
www.diabetes.dk

Diabetesforeningen
Skindergade 38,1 sal
1159 København K
Telefon 66 12 90 06
df@diabetes.dk
www.diabetes.dk